

**QORTI CIVILI
PRIM'AWLA
ONOR IMHALLEF ANNA FELICE**

Illum 29 ta' Mejju, 2019

Rikors Guramentat Nru: 685/2014 AF

FIMBank p.l.c. (C-17003)

vs

Food World Limited (C-51148)

Etienne Cassar

Carmen Nathalie Cassar

Ryan Schembri

Angie Schembri

Cassar and Schembri Marketing Limited (C-33174)

**Mr Mark Mangion jinnegozja taht l-isem Mark Mangion
Wholesalers**

Slais Company Limited (C-2659)

Ocean & Sky Logistics Limited (C-35012)

Pebble Beach Company Limited (C-18582)

Globe International Enterprises Limited (C-48199)

Fratelli Limited (C-41032)

Curmi Catering Services Limited (C-36220)

AMG Cold Stores Ltd (C-35425)

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ġuramentat tal-bank attur FIMBank p.l.c. maħluf minn Andrea Batelli, li permezz tiegħu wara li ġie premiss illi:

Permezz ta' ftehim datat 19 ta' Novembru 2010 (il-**"Factoring Agreement"**), bejn is-soċjetà Food World Limited (**"Food World"**) u l-bank rikorrenti (**"Fimbank"**), Food World obligat ruħha li toffri lill-Fimbank il-krediti li jirriżultawha mill-fornitura ta' prodotti u servizzi lill-klijenti tagħha u dan skond il-klawżola 3.1 (kopja ta' dan il-ftehim, kif sussegwentement emendat, hawn annessa bħala 'Dok.FB1'). Food World hija fornitur tal-prodotti tal-laħam u prodotti oħra ta' l-ikel. Essenzjalment, ai termini ta' dan il-Factoring Agreement, Fimbank kienet tavvanza flejjes lill-Food World kontra ċ-ċessjoni *da parti* ta' l-istess Food World lill-Fimbank tal-krediti dovuti lilha minn klijenti tagħha abbażi ta' fatturi maħruġin min Food World lill-klijenti/debituri. L-ammont ta' finanzjament li Fimbank kienet tippovdi lill-Food World kien ta' disgħin fil-mija (90%) tal-kreditu ċedut lill-Fimbank¹ kif dedott fil-fattura relattiva.

¹ Il-Factoring Agreement ġie emendat fis-segwenti dati: 6 ta' Jannar 2011; 6 April 2011; 25 Lulju 2011; 6 Settembru 2012; 16 April 2013 u 7 April 2014. Permezz ta' l-emendi tas-6 ta' Settembru 2012, il-persentaġġ tal-finanzjament żdid minn 85% għall-90%.

Id-debituri intimati tal-krediti li ġew ċeduti favur ir-rikorrenti huma s-segwenti:

- a. Mr Mark Mangion (390260M) jinnegozja taħt l-isem Mark Mangion Wholesalers;
- b. Slais Company Limited (C 2659);
- c. Ocean & Sky Logistics Limited (C 35012);
- d. Pebble Beach Company Limited (C 18582);
- e. Globe International Enterprises Limited (C 48199);
- f. Fratelli Limited (C 41032);
- g. Curmi Catering Services Limited (C 36220); u
- h. AMG Cold Stores Ltd. (C 35425)

(flimkien, id-**"Debituri"**) (kopji ta' l-istrumenti ta' ċessjoni huma hawn annessi u mmarkati 'Dok.FB2A' – 'Dok.FB2H'). Kull wieħed mid-Debituri aċċetta ċ-ċessjoni relattiva għalih, hekk kif jidher mill-istess 'Dok.FB2A' – 'Dok.FB2H'. Għalkemm il-fatturi ntbagħtu lid-Debituri direttament minn Food World, il-ħlas kellu jsir lill-Fimbank u dan kif jirrizulta mill-istrumenti ta' ċessjoni:

"Though you will continue to receive invoices directly from ourselves, all our rights, title, interest to demand and receive payment of all outstanding invoices now vest in FIMBank plc. In essence FIMBank plc becomes your creditor in our place. Payment should be made directly to FIMBank plc. Only payment made to FIMBank plc will fully discharge the indebtedness on your part arising under each invoice."

u anke mill-fatturi nfushom:

"The debt due under this invoice has been assigned and must be paid only to our factors [Fimbank]..."

(kopji tal-fatturi hawn annessi u mmarkati 'Dok. FB3A' – 'Dok. FB3H').

In oltre, uħud mill-intimati (kif dedott fil-paragrafi (a) sa (c) hawn taħt), ikkostitwew ruħhom bħala garanti flimkien u *in solidum* ma' Food World għall-ħlas lura ta' kwalunkwe dejn *talvolta* dovut lill-Fimbank sa l-ammont ta' żewġ miljuni u mitejn elf Ewro (€2,200,000) u dana permezz tas-segwenți *Guarantee and Indemnity Agreements* segwenți:

- a. bejn Fimbank minn naħa waħda, u minn naħa l-oħra Cassar & Schembri (Marketing) Ltd bħala garanti solidali (datat 19 ta' Novembru 2010) (l-"**Ewwel Garanzija**"), kopja annessa u mmarkata bħala 'Dok. FB4';
- b. bejn Fimbank minn naħa waħda, u minn naħa l-oħra Etienne Cassar u Carmen Nathalie Cassar bħala garanti solidali (datat 6 ta' Settembru 2012) (it-"**Tieni Garanzija**"), kopja annessa u mmarkata bħala 'Dok. FB5'; u
- c. bejn Fimbank minn naħa waħda, u minn naħa l-oħra Ryan Schembri u Angie Schembri bħala garanti solidali (datat 6 ta' Settembru 2012) (it-"**Tielet Garanzija**"), kopja annessa u mmarkata bħala 'Dok. FB6';

(Cassar & Schembri (Marketing) Ltd, Etienne Cassar, Carmen Nathalie Cassar, Ryan Schembri u Angie Schembri flimkien f'dan l-att imsejġhin il-"**Garanti**").

Fimbank hija nfurmata li wieħed mid-Debituri, Ocean and Sky Logistics Limited, ħallas ammont ta' flus lill-Food World direttament nonostante ċ-ċessjoni tal-kreditu f'Dok. FB2C. Skond klawsola 11.7 tal-Factoring Agreement, jekk Food World tirċievi xi ħlas minn kwalunkwe mid-Debituri, allura:

"...such money shall be held by the Company [Food World] in trust for the Factor [Fimbank]. The

Company shall also immediately remit the money to the Factor."

L-ammont f'kull waħda mill-fatturi għandu jithallas sa disgħin (90) jum mid-data tal-fattura. Għalkemm din id-data skadiet għal kull waħda mill-fatturi, Fimbank ma rċieviet ebda ħlas minn kwalunkwe mid-Debituri u għalhekk intbghatet *Notice of Default* lil kull wieħed mid-Debituri (kopji hawn annessi u mmarkati 'Dok. FB7A' – 'Dok. FB7H'). L-ammonti dovuti lill-Fimbank minn kull wieħed mid-Debituri huma dawk l-ammonti imsemmija fit-tieni kolonna ta' l-anness prospett (immarkat 'Dok. FB8') ħdejn l-isem ta' kull wieħed mid-Debituri imsemmi fl-ewwel kolonna ta' l-istess prospett.

In oltre, Fimbank itterminat l-Factoring Agreement ai termini tal-klawżola 19 tal-istess ftehim u dan għar-raġunijiet stipulati fin-*Notice of Default* li ntbagħtet lid-Diretturi ta' Food World fis-27 ta' Ġunju 2014 (kopja hawn annessi u mmarkati 'Dok. FB9'). Bħala konsegwenza tat-terminazzjoni tal-Factoring Agreement, Fimbank talbet il-ħlas ta' l-ammont totali ta' miljun sitt mija u tnejn u għoxrin elf mija u għaxra Ewro u tnax-il ċenteżmu (€1,662,110.12) minn Food World konsistenti fis-somma ta' €1,656,414.01 bħala d-dejn prinċipali u €5,696.11 bħala interessi.²

Fis-27 ta' Ġunju 2014 intbagħtu wkoll *Notices of Default* lill-Garanti fejn Fimbank talbet il-ħlas ta' l-ammont totali ta' €1,662,110.12 (kopji hawn annessi u mmarkati 'Dok. FB10', 'Dok. FB11' u 'Dok. FB12').

Nonostante d-diversi interpellazzjonijiet għall-ħlas, ma sar l-ebda ħlas lill-Fimbank la mid-Debituri, la minn Food World u lanqas mill-Garanti u dan bi ksur lampanti ta' l-obbligi kuntrattwali rispettivi tagħhom.

L-esponenti jaf personalment il-fatti kif esposti f'din it-talba.

² Skond il-klawżola 17.2 tal-Factoring Agreement: "Upon the occurrence of any of the events detailed at Clause 19 and without prejudice to the provisions of clause 11.4, and always without the need of an authorisation and/or confirmation from the competent court, all obligations between the parties will be accelerated and all amounts due from the Company to the Factor and vice versa shall be immediately due and payable..."

Fil-fehma ta' Fimbank, l-intimati m'għandhomx eċċezzjonijiet x'iresqu għal din it-talba.

Intalbet din il-Qorti sabiex:

(1) Tipproċedi għas-sentenza skond it-talbiet ta' Fimbank b'dispensa għas-smiegħ tal-kawża ai termini ta' l-artikolu 167 et seq tal-Kap.12 tal-Liġijiet ta' Malta;

(2) Tiddikjara:

(a) lil kull wieħed mid-Debituri bħala debitur ta' Fimbank fl-ammont imsemmi kontra ismu fl-anness prospett immarkat 'Dok.FB8', salv l-imgħaxijiet mid-data ta' l-iskadenza ta' kull pagament sad-data ta' l-effettiv pagament;

(b) lis-soċjetà Food World Limited bħala debitrċi ta' Fimbank fl-ammont ta' €1,662,110.12 flimkien ma l-imgħaxijiet applikabbli skond il-Factoring Agreement sa mit-28 ta' Ġunju 2014 sad-data ta' l-effettiv pagament;

(c) lil Cassar & Schembri (Marketing) Ltd, Etienne Cassar, Carmen Nathalie Cassar, Ryan Schembri u Angie Schembri bħala garanti solidali tad-debiti ta' Food World taħt il Factoring Agreement bħala debituri ta' Fimbank fl-ammont ta' €1,662,110.12 flimkien ma l-imgħaxijiet applikabbli skond il-Factoring Agreement sa mit-28 ta' Ġunju 2014 sad-data ta' l-effettiv pagament;

(3) Tikkundanna u tordna:

(a) fl-ewwel lok lil kull wieħed mid-Debituri jħallas lill-Fimbank l-ammont kontra ismu fl-anness prospett immarkat 'Dok. FB8' flimkien ma l-imgħaxijiet skond il-liġi sa mhux aktar minn tletin (30) jum mid-data tas-sentenza; u

(b) fit-tieni lok, u mingħajr preġudizzju għall-ewwel talba fil-paragrafu 3(a), fil-każ illi d-Debituri jonqsu milli jħallsu l-ammonti minnhom dovuti fit-terminu perentorju

kif mitlub jew iffissat min din il-Qorti, lill-Food World u lil Cassar & Schembri (Marketing) Ltd, Etienne Cassar, Carmen Nathalie Cassar, Ryan Schembri u Angie Schembri, jew min minnhom, jhallsu l-ammont ta' €1,662,110.12 flimkien ma l-imghaxijiet applikabbli skond il-Factoring Agreement sa mit-28 ta' Gunju 2014 sad-data ta' l-effettiv pagament u, f'dan il-każ, tikkundanna ulterjorment lil kull wiehed mid-Debituri jhallas id-differenza bejn l-ammont dovut minn Food World u l-Garanti u t-total ta' l-ammonti dovuti mid-Debituri kif jigi llikwidat minn din l-Onorabbli Qorti.

Bl-ispejjeż kontra l-intimati li huma minn issa ngunti għas-subbizzjoni.

Rat id-dokumenti annessi.

Rat illi l-kawża giet appuntata għall-udjenza tas-16 ta' Settembru 2014 u peress illi l-Qorti qieset li l-konvenuti seta' kellhom eċċezzjonijiet xi jressqu, ingħataw għoxrin jum żmien sabiex jipprezentaw l-eċċezzjonijiet tagħhom għar-rikors guramentat tal-bank attur.

Rat ir-risposta tal-konvenut Mark Mangion li permezz tagħha eċċepixxa illi:

Fl-ewwel lok, in linea preliminari, in kwantu t-talbiet tal-kumpannija rikorrenti jittrattaw allegati krediti li ma huma bl-ebda mod konnessi wiehed mal-iehor, dawn ma setghu qatt jingiebu fi procediment wiehed.

Fit-tieni lok, minghajr pregudizzju għas-suespost, ic-cessjoni invokata mill-kumpannija rikorrenti fil-konfront tal-istanti ma tiswiex kwantu għall-'krediti futuri' li qeghda tirreklama l-kumpannija rikorrenti; dan għaliex l-ahhar data li permezz tagħha l-krediti futuri setghu gew fis-sehh ma kienitx identifikata fil-kuntratt ta-cessjoni relattiv għall-vertenza odjerna.

Fit-tielet lok, b'zieda mas-suespost, il-kumpannija rikorrenti ma tistax, kwantu għall-istanti, tezercita jeddijiet lilha

rregolarment ceduti; dan stante li c-cessjoni ta' 'kreditu futuri' reklamata mill-kumpanija rikorrenti qatt ma giet imgharrfa lill-istanti b'att gudizzjarju kif trid il-ligi; dan la mic-cessjonarju u lanqas mic-cedent. Tali cessjoni lanqas ma giet accettat mill-istanti.

Fir-raba' lok, ukoll b'zieda mas-suespost, japplikaw għac-cessjoni *de quo* il-principji generali kif kontenuti fl-Art. 1469 sa 1484 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

Fil-hames lok, minghajr pregudizzju għas-suespost, l-ammont reklamati mill-kumpanija rikorrenti ma huwiex dovut.

Fis-sitt lok, fi kwalunke kaz, u minghajr pregudizzju għas-suespost, it-talbiet tal-kumpanija rikorrenti huma infondati fil-fatt u fid-dritt.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri permessi mill-ligi, jekk ikun il-kaz.

Bl-ispejjez kontra l-kumpanija rikorrenti, inkluz dawk tal-mandat ta' sekwestru ntavolat minnha kontra l-istanti u b'riserva ta' kwalunkwe azzjoni spettanti lill-istanti.

Rat ir-risposta għuramentata tas-socjetà konvenuta Slais Company Limited maħlufa minn Raymond Falzon li permezz tagħha eċċepiet illi:

Fl-ewwel lok, in linea preliminari, in kwantu t-talbiet tal-kumpanija rikorrenti jittrattaw allegati krediti li ma huma bl-ebda mod konnessi wiehed mal-iehor, dawn ma setghu qatt jingiebu fi procediment wiehed.

Fit-tieni lok, minghajr pregudizzju għas-suespost, ic-cessjoni invokata mill-kumpanija rikorrenti fil-konfront tal-istanti ma tiswiex kwantu għall-'kreditu futuri' li qeghda tirreklama l-kumpanija rikorrenti; dan għaliex l-ahhar data li permezz tagħha l-kreditu futuri setghu gew fis-sehh ma kienitx identifikata fil-kuntratt ta-cessjoni relattiv għall-vertenza odjerna.

Fit-tielet lok, b'zieda mas-suespost, il-kumpannija rikorrenti ma tistax, kwantu għall-istanti, tezercita jeddijiet lilha rregolarment ceduti; dan stante li c-cessjoni ta' 'kreditu futuri' reklamata mill-kumpannija rikorrenti qatt ma giet imgharrfa lill-istanti b'att gudizzjarju kif trid il-ligi; dan la mic-cessjonarju u lanqas mic-cedent. Tali cessjoni lanqas ma giet accettat mill-istanti.

Fir-raba' lok, ukoll b'zieda mas-suespost, japplikaw għac-cessjoni *de quo* il-principji generali kif kontenuti fl-Art. 1469 sa 1484 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

Fil-hames lok, minghajr pregudizzju għas-suespost, l-ammont reklamati mill-kumpannija rikorrenti ma huwiex dovut.

Fis-sitt lok, fi kwalunke kaz, u minghajr pregudizzju għas-suespost, it-talbiet tal-kumpannija rikorrenti huma infondati fil-fatt u fid-dritt.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri permessi mill-ligi, jekk ikun il-kaz.

Bl-ispejjez kontra l-kumpannija rikorrenti, inkluz dawk tal-mandat ta' sekwestru ntavolat minnha kontra l-istanti u b'riserva ta' kwalunkwe azzjoni spettanti lill-istanti.

Rat ir-risposta għuramentata tas-socjetà konvenuta Ocean & Sky Logistics Limited maħlufa minn Kurt Camilleri li permezz tagħha eċċepiet illi:

It-talbiet rikorrenti fil-konfront tas-socjetà intimata esponenti huma infondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jigu michuda fil-intier tagħhom.

B'mod preliminari, l-azzjoni kif esperita hija legalment insostenibbli in kwantu t-talbiet kif imposti huma kunfliggenti u ma jirrizultax b'mod car liema azzjoni qed tingieb fil-konfront tal-intimati jew min minnhom.

Minghajr pregudizzju għall-ecezzjonijiet precedenti, ma ngħata l-ebda avviz ta' cessjoni ta' kreditu fil-konfront tas-socjetà intimati esponenti Ocean & Sky Logistics Limited ai

termini tal-Artikolu 1484A(4) tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta u ghalhekk, ai termini tal-istess Artikolu, is-socjetà rikorrenti ma tistax tezercita d-drttijiet taghha fil-konfront tal-istess socjetà intimata.

B'referenza ghall-fatturi bin-numri 10180, 10195 u 10196 (Dok. FB3C et seq. mar-rikors guramentat) mahruqa mis-socjetà intimata Food World Limited fil-konfront tas-socjetà intimata esponenti u ceduti mis-socjetà Food World Limited a favur is-socjetà rikorrenti, jigi rilevat li tali fatturi mhumieix iffirmati mis-socjetà intimata esponenti u kwindi ma jistax jinghad li s-socjetà intimata esponenti giet mgharrfa bic-cessjoni tal-kreditu a bazi tal-istess fatturi. Fir-rigward tal-ittra Dok. FB2C mar-rikors guramentat ossia l-allegat strument ta' cessjoni relattiv ghas-socjetà intimata esponenti, tali ittra mhix iffirmata minn direttur jew rapprezentant tal-istess socjetà intimata esponenti, kif se jigi ppruvat waqt is-smiegh tal-kawza. Ghalhekk, in-notifika tac-cessjoni ma gietx ippruvata bil-miktub ai termini tal-Artikolu 1484A(5) tal-Kap. 16.

Minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet precedenti, c-cessjoni tal-kreditu in kwistjoni mhix valida jew effettiva fil-konfront tas-socjetà intimata esponenti in kwantu ma gewx sodisfatti r-rekwiziti tal-Artikolu 1484A(3) tal-Kap. 16 kif se jigi ppruvat waqt is-smiegh tal-kawza.

B'zieda mal-eccezzjonijiet precedenti, ai termini tal-Artikolu 1472(d) tal-Kap. 16, fin-nuqqas ta' dik it-taghrifa jew notifika ta' cessjoni tal-kreditu fil-konfront tad-debitur, jew sakemm dik it-taghrifa/notifika ma ssirx, id-debitur ossia f'dan il-kaz is-socjetà intimata Ocean & Sky Logistics Limited tista' tpaci kull somma li ghalha hi kreditrici tac-cedent ossia tas-socjetà Food World Limited, kif fil-fatt ghamlet u kif jirrizulta mid-dokument hawn anness bhala Dok. OS1, liema dokument juri li d-dejn rizultanti mill-fatturi in kwistjoni, bin-numri 10180, 10195 u 10196, hu mhallas a saldu u li Food World Limited m'ghandu l-ebda pretensjonijiet ohra fil-konfront tas-socjetà intimata esponenti.

Dan il-fatt msemmi fl-eccezzjoni precedenti gie mgharraf lis-socjetà rikorrenti qabel ma nbdeu il-proceduri odjerni, kif fil-

fatt jirrizulta mir-raba' premessa tar-rikors guramentat. Is-socjetà rikorrenti giet infurmata wkoll mis-socjetà intimata esponenti li ma kienitx notifikata bl-avviz ta' cessjoni, kif se jigi ppruvat waqt is-smiegh tal-kawza. Però ciò nonostante, is-socjetà rikorrenti xorta wahda pprocediet bil-kawza odjerna fil-konfront tas-socjetà intimata esponenti u ghalhekk is-socjetà intimata esponenti m'ghandha tbatl l-ebda spejjez ghal dawn il-proceduri.

Dak li jinghad fit-tieni parti tar-raba' paragrafu tar-rikors guramentat, u cioè relattivament ghal klawnsola numru 11.7 tal-*Factoring Agreement*, hu *res inter alios acta* ghas-socjetà intimata esponenti.

Minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet precedenti, l-ammont massimu li seta' jigi finanzjat mis-socjetà rikorrenti lis-socjetà intimata Food World Limited ai termini tal-*Factoring Agreement*, kif emendat, relattivament ghas-socjetà intimata esponenti hu ta' €405,000 u cioè 90% ta' €450,000 (kif jirrizulta minn Dok. FB1 mar-rikors guramentat). Ghalhekk, dejjem minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet precedenti, l-ammont massimu ta' kreditu dovut mis-socjetà intimata esponenti lis-socjetà intimata Food World Limited li seta' jigi cedut favur is-socjetà rikorrenti ai termini tal-*Factoring Agreement* hu ta' €405,000 u mhux ta' €501.496.21 kif mitlub mis-socjetà rikorrenti.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri jekk ikun il-kaz.

Rat id-dokument anness.

Rat ir-risposta guramentata ta' AMG Cold Stores Limited maħlufa minn Gordon Spiteri li permezz tagħha eċċepiet illi:

Il-mod kif giet imfassla l-azzjoni hija wahda ghal kollox nebluza u dan stant li hija guridikament opaka fis-sens li mhuwiex car jekk hiex qeghda tkun esperita l-azzjoni tal-*"actio debitoris mei"* jew jekk il-bank rikorrent hux qieghed jirrikorri ghall-azzjoni taht l-istitut tal-garanzija. Dan jemergi car mill-mod xejn bizantin minn kif fit-talbiet 2(b) u (c) u 3(b) tar-rikors qeghda wkoll addirittura tintalba il-likwidazzjoni ta' somma.

L-azzjoni kif esperita hija insostenibbli ghalix fid-dawl tad-diversi kuntratti li saru bejn il-Bank rikorrent u Food World Ltd u kuntratti sussegwenti ma' konvenuti ohrajn f'din il-kawza, l-effetti ta' dak li qieghed ikun pretiz in virtù tal-artikolu 1484A tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta gew ghal kollox newtralizzati jew addirittura guridikament konfuzi. Dan qieghed jinghad ghalix kontestwalment fl-istess citazzjoni, il-Bank rikorrent qieghed jipprocedi kontra s-socjetà intimata daqs li kieku kienet id-debitur principali meta la fil-fatt u lanqas fil-ligi ma hix. Dan jirrizulta wkoll illi l-ammont reklammat mhux biss qed jintalab minghand is-socjetà esponenti, daqs li kieku kienet id-debitur principali, izda kif ukoll in linea ta' kundanna ta' xi whud mill-konvenuti l-ohrajn fil-kawza qua garanti. Ghandu jirrizulta b'mod car li l-ezistenza tal-garanti tinnessita il-presenza tad-debitur principali u dan kif jistabilixxi artikolu 1928(2) tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta u cioè:

"Wiehed jista wkoll jidhol garanti mhux biss tad-debitur principali, izda wkoll tal-garanti tieghu."

Tajjeb jinghad li se mai id-debitur principali f'din il-kawza mhijiex is-socjetà esponenti izda Food World Limited.

Minghajr ebda pregudizzju ghas-sueccepit, l-ammont li qieghed ikun riklamat mis-socjetà esponenti mhux dovut minghandha peress li fil-mertu is-socjetà esponenti m'ghandhiex taghti lil Food World Limited l-ammont imsemmi; anzi hija Food World Limited li ghandha thallas lis-socjetà esponenti, u dan kif se jirrizulta fil-kawza. Ghalhekk kien jispetta lil Food World Limited, bhala l-parti direttament f'relazzjoni mal-Bank attur, skond il-ftehim tal-11 ta' Novembru 2010 li jinforma lill-Bank rikorrent li s-socjetà esponenti kellha kontestazzjoni fuq dan l-ammont, jew li dan l-ammont ma kienx dovut, kemm skond il-ligi, kif ukoll skond dak il-ftehim. Dan jirrizulta, fost ohrajn izda mhux biss, minn Artikolu 6 tal-ftehim citat. Ghalhekk fid-dawl ta' dak l-istess ftehim is-socjetà esponenti m'ghandhiex twiegeb lill-Bank rikorrent ghan-nuqqas ta' inadempjenza kuntrattwali da parti ta' Food World Limited di fronte tal-Bank rikorrent.

Ghandu jirrizulta mid-dokumenti esibiti mar-rikors promotur, li s-socjetà esponenti dejjem giet citata mill-partijiet b'isem hazin bhala AMG Meats Limited, meta fil-fatt jisimha AMG Cold Stores Limited. Ghalhekk, kwantu ghal kull dokumenti li jirrigwardaw lis-socjetà esponenti senjatament ghal dak li huwa "*factoring agreement*" huma ghal kollox zbaljati u radikalment ivvizzjati, u ma jgibu maghhom ebda wiehed mill-konsegwenzi kif qieghed jippretendi l-Bank rikorrent.

Minghajr ebda pregudizzju ghas-suespost, li hemm cessjoni ta' debitu, fl-istrument tac-cessjoni s-socjetà esponenti giet indikata b'isem erronju ghalhekk strument daqstant solenni ma jiswiex jekk id-debitur ikun indikat b'isem hazin u dak l-istrument ossia dokument datat 17 ta' April 2013 m'ghandux il-konsegwenzi legali li qieghed jippretendi li ghandu l-bank rikorrent.

Minghajr ebda pregudizzju ghas-suecceptit, l-ittra suddetta tas-17 ta' April 2013 tgharraf li "*Further invoices will bear a notice of assignment stating that the payment under those invoices is to be made to Fimbank plc*". Ciononostante li aktar `il quddiem issir referenza ghall-artikolu 1484A tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta, tali dikjarazzjoni hija però konformi mal-istitut t'assenjazzjoni kif regolat minn artikoli 1469 et seq. Ghalhekk, guridikament ir-ricevetur ta' dik l-ittra ma hux f'posizzjoni cara taht liema minn dawk iz-zewg artikoli hija regolata l-posizzjoni tieghu u qieghed fi zvantagg sostanzjali ghaliex iz-zewg sitwazzjonijiet huma ghal kollox regolati b'mod differenti. Indikazzjoni ohra cara ghall-mod xejn felici tat-trajettorja legali li ghazlu l-bank rikorrent u Food World plc li hija mimlija karenzi legali li zgur m'ghandiex twiegeb ghalihom is-socjetà esponenti.

L-ammont mitlub ma jista' qatt ikun reklamta taht il-ftehim tal-11 ta' Novembru 2010, peress li skond Artikolu 1484A(3) tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta, kull kreditu jrid ikun kollu datat b'tali mod li jkun identifikat fil-kuntratt, u dan fir-rigward ta' krediti futuri.

Fid-dawl tal-ftehim ta' "*factoring*" fuq imsemmi '*dato ma non concesso*' li hemm lok li l-bank rikorrent jitlob xi ammonti

minghand is-socjetà esponenti, dan ma jistax jeccedi l-ammont li kien dispost ihallas il-bank skond dan il-ftehim, a bazi tal-invoices prezentati minn Food World Limited. Ghalhekk kull excess ma jistax jigi reklamat.

Minghajr pregudizzju ghal dak s-uecceptit, irid fid-dawl tad-diversi kuntratti li saru bejn il-Bank rikorrent u Food World Limited ikun accertat li gew segwiti u osservati il-proceduri kontrattwalment miftehema bejniethom in kwantu jirrigwarda l-assenjazzjoni tad-debiti lill-istess Bank, ghaliex f'kaz li dawn ma gewx osservati b'mod skrupluz ma setghet qatt issir il-kawza odjerna kontra s-socjetà esponenti.

Fl-ahharnett u minghajr ebda pregudizzju ghas-suecceptit, is-socjetà esponenti m'ghandhiex tbatu ebda spejjez tal-kawza ghaliex kif jistabilixxi l-kuntratt surreferit bejn il-Bank rikorrent u Food World Limited dawn ghandhom dejjem ikunu sopportati mis-socjetà Food World Limited li jekk jidhrila tkun trid tipprocedi b'kawza ad hoc kontra min jidhrilha li ghandu jissopporthom.

Ghal bqija l-pretensjonijiet u talbiet tal-Bank rikorrent huma ghal kollox infondati fil-fatt u fid-dritt ghal ragunijiet ohra barra dawk imsemmija u ser ikunu ampjament tratti fil-kors ta' din il-kawza.

Salvi eccezzjonijiet jew risposti ulterjuri.

Bl-ispejjez kontra l-bank rikorrent li huwa minn issa ingunt in subizzjoni.

Rat ir-risposta guramentata ta' Pebble Beach Company Limited maħlufa minn Darren Casha, li permezz tagħha eċċepiet illi:

It-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u dan stante illi, preliminarjament, l-azzjoni odjerna kif interposta hija bir-rispett neboluza, u ghaldaqstant irrita u nulla, u dan stante li jirrizulta li in effetti qeghdin jigu promossi zewg azzjonijiet f'daqqa b'talbiet alternattivi u konfliggenti, u dan kontrarjament ghall-principju *electa una via non datum recursus ad alteram* li jidderigi l-proposizzjoni tal-azzjonijiet gudizzjarji. Dan l-istat ta'

fatt qiegħed jippreġudika il-linja difensjonali tal-eccipjenti, li certament kienet tkun differenti għal kull azzjoni individwali.

Mingħajr preġudizzju għall-premess, il-kuntratt Dok. FB1 eżebit mar-rikors promotur ma jindikax terminu għal djun futuri, kif irid l-artikolu 1484A(3) tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta, u għaldaqstant qiegħda tigi invokata l-irritwalità tal-istess, li, jekk tirrizulta, għandha l-konsegwenza li ggib in-nullità wkoll tan-*notice of assignment* għal kull debitur, konvenut f'din il-kawza u konsegwentement jintilef ukoll id-dritt ta' azzjoni da parti tal-Bank attur.

Mingħajr preġudizzju għal premess, ai termini tal-Artikolu 1484A(7) tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta, hija s-socjetà konvenuta Food World Limited li hija responsabbli lejn il-Bank attur għal kwalunkwe djun li jistghu jirrizultaw u se *mai* tkun din is-socjetà li jkollha dritt ta' rivalsa fil-konfront tad-debituri koncernati permezz ta' azzjoni *ad hoc* jekk ikun il-kaz.

Il-kwistjoni tal-ksur kuntrattwali hija *res inter alios acta* bejn il-Bank attur u s-socjetà konvenuta Food World Limited, u l-garanti tagħha.

It-talba 3(a) hija inammissibbli, fis-sens li hija bla fundament legali li jintalab il-hlas mid-debituri fi kwalunkwe terminu stabbilit unilaterament mill-Bank attur.

Galadarba l-Bank attur ma talabx is-solidarjetà bejn il-konvenuti, it-talbiet 2(a) u 2(b) huma konfliggenti u jistghu jagħtu lok għal arrikkiment indebitu kieku dawn it-talbiet kellhom jintlaqghu kif dedotti.

Mingħajr preġudizzju għall-premess, ma jirrizultax lis-socjetà eccipjenti li hemm ebda flejjes dovuti minnha lill-Bank attur.

Mingħajr preġudizzju għal premess, il-Bank attur irid jispjega kif f'diversi kazijiet, inkluz tal-eccipjenti, is-socjetà konvenuta Food World Limited thalliet tikser il-limitu mpost għal kull klijent u dina l-Onorabbli Qorti għandha tara l-import legali u fattwali ta' tali ksur ta' limitu.

Minghajr pregudizzju għall-premess, in kwantu għall-ispejjeż, issir referenza għall-Artikolu 20.2 tal-*Factoring Agreement* li jiddisponi li kwalunkwe spejjeż rigwardanti proceduri legali għandhom jigu sopportati mis-socjetà konvenuta Food World Limited.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat ir-risposta ġuramentata tas-socjetà konvenuta Globe International Enterprises Limited maħlufa minn Adrian Agius li permezz tagħha eċċepiet illi:

In linea preliminari, l-azzjoni kif imposta hija irritwali u nulla in kwantu giet intavolata kontra diversi intimati li ma għandhomx komunjoni ta' interessi u t-talbiet attrici mhumiex applikabbli u ma jistgħux jagħmlu stat fil-konfront ta' kull wiehed mill-intimati.

Dejjem in linea preliminari u minghajr pregudizzju għas-suespost, l-azzjoni kif imposta fil-konfront tas-socjetà intimata hija monka inkwantu s-socjetà rikorrenti ma talbitx l-accertament gudizzjarju tal-kreditu allegatament dovut mis-socjetà esponenti lis-socjetà intimata l-oħra Food World Limited mentri l-ebda ammont ma jista' qatt ikun dovut lis-socjetà rikorrenti mis-socjetà esponenti kemm il-darba ma jigix ppruvat li dak l-ammont kien dovut fl-ewwel lok lil Food World Limited.

Dejjem in linea preliminari u minghajr pregudizzju għas-suespost, l-azzjoni kif imposta hija irrita u nulla stante li hija għal kollox nebuluza u guridikament opaka fis-sens li mhux car jekk is-socjetà rikorrenti hix qed tesperixxi l-*actio debitor debitoris mei'* jew azzjoni abbazi tal-Art. 1484A tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta jew azzjoni abbazi tal-Artikoli 1469 sa 1484 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta jew azzjoni taht l-istitut tal-garanzija, bi pregudizzju għall-linja difensjonali tal-eccipjenti li certament kienet tkun differenti għal kull azzjoni individwali.

Fil-mertu, u minghajr pregudizzju għas-suespost, it-talbiet tas-socjetà rikorrenti huma infondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jigu michuda fl-intier tagħhom.

Kemm il-darba s-socjetà rikorrenti qed tibbaza t-talba taghha limitatament fuq l-artikolu 1469 sa 1484 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta, jigi eccepit li l-azzjoni tas-socjetà rikorrenti fil-konfront tas-socjetà esponenti ma tistax tirnexxi ghax ic-cessjoni qatt ma giet imgharrfa lill-esponenti b'att gudizzjarju mic-cessjonarju jew mic-cedent kif rikjest mill-Artikolu 1471 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta u s-socjetà esponenti qatt ma accettat ic-cessjoni.

Kemm il-darba s-socjetà rikorrenti qed tibbaza t-talba taghha fuq l-artikolu 1484A tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta, l-azzjoni tas-socjetà rikorrenti ma tistax tirnexxi ghal kwalsiasi wahda minn dawn ir-ragunijiet:-

- (i) Peress li l-kuntratt FB1 esebit mar-rikors promotur ma jindikax terminu ghal djun futuri kif rikjest mill-artikolu 1484A(3) tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta u ghaldaqstant qed tigi invokata l-irritwalità u n-nullità tal-istess, li jekk tirrizulta, ghandha l-konsegwenza li ggib in-nullità tan-notice of assignment Dok. FB2E relattiva ghall-istess kif ukoll in-nullità tan-notice of assignment Dok. FB2E relattiva ghall-istess kif ukoll in-nullità tac-cessjoni ta' kull allegat kreditu individwali stante li ma jirrizultax li kull kreditu individwali gie cedut bi skrittura separata.
- (ii) Is-socjetà intimata qatt ma inghatat avviz tac-cessjoni bil-miktub kif rikjest mill-artikolu 1484A(4) u (5) tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta kif jirrizulta ahjar waqt il-gbir tal-provi.
- (iii) L-ammont massimu li seta' jigi cedut bil-ftehim bejn is-socjetà rikorrenti u Food World Limited (Dok. FB1) fir-rigward tas-socjetà esponenti ma kellu qatt jissupera 150,000 ewro u ghalhekk is-socjetà rikorrenti ma tista' qatt tirkupra izjed minn dak l-ammont minghand is-socjetà esponenti.

F'kull kaz u minghajr pregudizzju ghas-suespost, il-firem li suppost huma ta' Adrian Agius ghan-nom tas-socjetà intimata

fuq id-dokument FB2E u FB3E huma foloz u mhux ta' Adrian Agius.

F'kull kaz u dejjem minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-allegati *purchase orders* bin-numru 7510043, 7510069 u 7510083 inkluzi f'Dok. FB3E ma nhargux mis-socjetà esponenti u huma foloz.

F'kull kaz u dejjem minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-ammont reklamati mis-socjetà rikorrenti mhux dovut mis-socjetà intimata la lis-socjetà rikorrenti u lanqas lil Food World Limited.

Inoltre, l-ftehim tad-19 ta' Novembru bejn is-socjetà rikorrenti u Food World Limited kif ukoll ftehim iehor bejn is-socjetà rikorrenti u l-intimati l-oħra f'din il-kawza huwa *res inter alios acta* ghas-socjetà esponenti li qatt ma kienet parti minnhom u ghalhekk ma hix marbuta bihom.

Gialadarba s-socjetà rikorrenti ma talbitx is-solidarjetà bejn is-socjetà esponenti u l-intimati Food World Limited, Cassar & Schembri (Marketing) Ltd, Etienne Cassar, Carmen Nathalie Cassar, Ryan Schembri u Angie Schembri għall-ammont li qed jinghad li huwa dovut mis-socjetà intimata, it-talbiet 2(a), 2(b) u 2(c) kif dedotti mis-socjetà rikorrenti jistghu jaghtu lok għal arrikkiment indebitu.

Finalment minghajr pregudizzju ghas-suespost, jigi eccepiti illi t-talba tas-socjetà rikorrenti bin-numru 3 (b) hija guridikament infondata u s-socjetà rikorrenti ma għandha l-ebda dritt titlob illi s-socjetà esponenti tigi kkundannata thallas izjed minn dak li allegatament huwa dovut mis-socjetà esponenti lil Food World Limited u li gie mħallas lil Food World Limited mis-socjetà rikorrenti.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri skond il-ligi.

Bl-ispejjez kontra s-socjetà rikorrenti li sa minn issa rapprezentanti tagħha jibqghu ingunti in subizzjoni.

Rat illi minkejja li debitament notifikati, il-konvenuti Food World Limited, Cassar & Schembri (Marketing) Limited, Fratelli Limited, Etienne u Carmen Nathalie konjuġi Cassar u Ryan u Angie konjuġi Schembri baqgħu kontumaċi.

Rat in-nota ta' ċessjoni tas-6 ta' Ottubru 2014 li permezz tagħha l-bank attur ċeda l-atti tal-kawża fil-konfront tas-soċjetà konvenuta Curmi Catering Services Limited.

Semgħet ix-xhieda prodotti.

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet ta' wħud mill-partijiet.

Semgħet it-trattazzjoni finali ta' wħud mill-partijiet.

Rat illi l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Rat l-atti kollha tal-kawża.

Ikkunsidrat illi din tal-lum hija kawża għall-ħlas ta' kreditu ċedut u/jew rifiżjoni ta' flus avvanzati a tenur ta' *factoring agreement*.

Mill-provi prodotti jirriżulta li l-bank attur kien daħal fi ftehim mas-soċjetà konvenuta Food World Limited fid-19 ta' Novembru 2010. Permezz ta' dan il-ftehim, magħruf fid-dinja tal-kummerċ bħala *factoring agreement*, il-bank attur qabel li javvanza l-flus lil Food World kontra ċ-ċessjoni da parti ta' Food World lill-bank, tal-krediti dovuti lilha minn numru ta' debituri identifikati fl-istess ftehim.

Li kien jġri kien dan: Food World kienet tbiegħ il-prodotti tal-laħam u ikel lill-klijenti tagħha u toħroġ il-fatturi għall-ħlas. Il-kreditu dovut mingħand il-klijenti identifikati fil-ftehim fuq kull fattura li Food World ħarġet wara li ġie ffirmat il-ftehim mal-bank attur kellu jithallas lill-istess bank attur li da parti tiegħu u a tenur tal-imsemmi *factoring agreement* kien javvanza lil Food World 85% tal-kreditu ta' kull fattura hekk ċeduta lilu. Skont il-ftehim, mill-pagamenti li kien jirċievi mingħand id-debituri, il-bank kien jaqta' mill-flus avvanzati lil Food World kif ukoll l-

ispejjeż, kummissjonijiet u imghaxijiet stipulati skont il-*factoring agreement*.

Il-konvenuti Cassar & Schembri (Marketing) Limited, Etienne u Carmen Nathalie konjuġi Cassar u Ryan u Angie konjuġi Schembri ikkostitwew ruħhom bħala garanti flimkien u in solidum ma' Food World Limited għall-ħlas lura ta' kwalunkwe dejn talvolta dovut lill-bank attur sas-somma ta' €2,200,000 u dan permezz ta' tlett kuntratti datati wieħed 19 ta' Novembru 2010 u tnejn 6 ta' Settembru 2012.

Il-klijenti jew aħjar debituri ta' Food World li l-kreditu dovut minnhom kellu jkun parti minn dan il-ftehim kienu identifikati fuq il-kuntratt tad-19 ta' Novembru 2010 imma ma kienux parti fuq l-istess kuntratt. Wara li daħal fis-seħħ l-imsemmi ftehim, il-bank attur ħa ħsieb li jibgħat javża lil kull debitur li kull kreditu dovut minnu lil Food World kien ġie ċedut favur l-istess bank u li allura l-ħlas fuq kull fattura li kienet ser toħroġ Food World wara dakinhar kellu jsir lil bank. Il-fatturi baqgħet toħroġhom Food World iżda fuqhom kien ikun hemm miktub ċar u tond li l-ħlas kellu jsir lil Bank attur u li kien b'hekk biss li d-dejn kien ser jinqata'.

Id-debituri baqgħu jħallsu lill-bank attur sa April tal-2014 sakemm għal xi raġuni numru ta' debituri waqfu jħallsu ħesrem minkejja li Food World kienet għadha qed toħroġ il-fatturi. Peress li dawn id-debituri baqgħu ma ħallsux, il-bank attur ipproċeda kontrihom permezz ta' din il-kawża.

Il-bank attur ittermina l-ftehim li kellu ma Food World permezz ta' ittra datata 27 ta' Ġunju 2014 wara li deher ċar illi din tal-aħħar kellha problemi finanzjarji serji. Food World kienet immexxija mill-konvenut Ryan Schembri. Huwa pubblikament magħruf li Schembri ħarab minn Malta fis-Sajf tal-2014 wara li ma setax ilaħħaq aktar mad-djun li kien akkumula kemm personalment kif ukoll tramite l-kumpanniji tiegħu.

Permezz ta' din il-kawża wkoll, il-bank attur qiegħed jitlob rifużjoni mingħand Food World, u/jew il-garanti tagħha, is-somma avanzata a tenur tal-*factoring agreement*, f'każ illi l-imsemmija debituri konvenuti jibqgħu ma jħallsux.

Il-konvenuti ressuq diversi eċċezzjonijiet kemm ta' natura preliminari kif ukoll fil-mertu. Is-soċjetajiet konvenuti Ocean & Sky Logistics Limited, AMG Cold Stores Limited, Globe International Enterprises Limited u Pebble Beach Company Limited jeċċepixxu n-nullità tal-azzjoni stante li mhuwiex ċar liema azzjoni qiegħed jipproponi l-bank attur u li l-bank attur ressaq żewġ azzjonijiet f'daqqa b'talbiet alternattivi u konfligġenti u dan imur kontra l-prinċipju *electa una via non datum recursus ad alteram*, bi preġudizzju serju għall-eċċepjenti.

A tenur tal-artikolu 156(1) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta, ir-rikors ġuramentat għandu jkun fih, fost oħrajn, dikjarazzjoni li tfisser b'mod ċar u sewwa l-oġġett tal-kawża kif ukoll ir-raġuni tat-talba.

In-nullità tal-att promotur ta' azzjoni hija sanzjoni estrema li m'għandhiex tintlaqa' faċilment. L-artikolu 789(1) tal-Kap. 12 jitellem ċar dwar meta att ġudizzjarju jista' jiġi dikjarat null:

(1) L-eċċezzjoni ta' nullità tal-atti ġudizzjarji tista' tingħata:

(a) jekk in-nullità hija dikjarata mil-ligi espressament;

(b) jekk l-att jinħareġ minn Qorti mhux kompetenti;

(c) jekk fl-att ikun hemm vjolazzjoni tal-forma meħtieġa mil-ligi, ukoll jekk mhux taħt piena ta' nullità, kemm-il darba dik il-vjolazzjoni tkun ġiebet, lill-parti li titlob in-nullità, preġudizzju illi ma jistax jissewwa xort'oħra ħlief billi l-att jiġi annullat;

(d) jekk l-att ikun nieqes minn xi partikolarità essenzjali espressament meħtieġa mil-ligi.

L-erba' ċirkostanzi msemmija f'dan l-artikolu huma tassattivi, fis-sens li biex dik l-eċċezzjoni ta' nullità ta' att ġudizzjarju tirnexxi, trid bilfors taqa' taħt il-parametri ta' xi waħda minnhom.

L-artikolu 789 kien emendat permezz tal-Att XXIV tal-1995 sabiex tkun ristretta l-possibiltà li ċ-ċitazzjoni tiġi dikjarata nulla. Infatti, ġie mizjud proviso ġdid wara l-ewwel sub-artikolu li jaqra hekk:

"Iżda dik l-eċċezzjoni ta' nullità kif maħsuba fil-paragrafi (a), (c) u (d) ta' dan is-subartikolu ma tkunx tista' tinghata jekk dak in-nuqqas jew vjolazzjoni jkun jistgħu jissewew taħt kull disposizzjoni oħra tal-liġi."

Għalhekk, jekk ir-rikors ġuramentat ikun nieqes minn xi formalità, dak il-fatt waħdu ma jgibx in-nullità. In-nullità eċċepita għandha tiġi meqjusa mill-Qorti b'kawtela u ċirkospezzjoni.

Dwar l-eċċezzjoni tan-nullità taċ-citazzjoni, illum rikors ġuramentat, dawn il-Qrati żviluppaw ġurisprudenza konsiderevoli.

Fis-sentenza tagħha tal-4 ta' Novembru 1991 fil-kawża fl-ismijiet Guido J. Vella A & CE vs Dr Emanuel Cefai, il-Qorti tal-Appell qalet hekk:

"Meta f'citazzjoni tezisti vjolazzjoni tal-forma in kontravvenzjoni ta' l-artikolu 156(1)(a), ghax ma jkunx fiha tifsir car u sewwa tal-oggett u r-raguni tat-talba, l-eċċezzjoni tan-nullità taċ-citazzjoni tista' tiġi milqugha biss kemm-il darba dik il-vjolazzjoni tkun giebet lill-parti li titlob in-nullità pregudizzju illi ma jistax jissewewa xort'oħra hlief billi l-att jigi annullat. F'dawn il-kazijiet huwa dejjem opportun li l-Qorti kemm jista' jkun, għall-pratticità u biex tiġi evitata multiplikazzjoni ta' kawzi u spejjeż zejda għandha tkun pjuttost iebsa fl-akkoljiment tal-eċċezzjoni tan-nullità u kemm jista' jkun, għall-pratticità u biex tiġi evitata multiplikazzjoni ta' kawzi u spejjeż zejda, għandha tkun pjuttost iebsa fl-akkoljiment tal-eċċezzjoni tan-nullità u kemm jista' jkun issalva atti gudizzjarji, u att ta' citazzjoni għandu jigi mwaqqa' u annullat biss għal ragunijiet gravi: in-nullità ta' l-att gudizzjarji hija sanzjoni estrema li l-liġi trid li tiġi imposta biss meta n-nuqqas - formali jew sostanzjali - fl-att ma jistax assolutament jigi tollerat mingħajr hsara għal xi principju ta' ġustizzja procedurali. Kull fejn hemm nuqqasijiet procedurali li mhumiex ta' natura radikali u serja l-Qorti għandha setgha skond l-artikolu 173 Kapitolu 12 li, in camera, tagħti

ordnijiet u direttivi li jidhrilha xierqa biex tassikura li dak li ghandu x'jaqsam mal-procedura jigi mhares kif imiss."

Fil-każ ta' Philip Tabone noe vs Concrete Mix Limited, tat-28 ta' Lulju 2004, din il-Qorti diversament presjeduta qalet hekk:

"Il-ligi tippreskrivi, fost l-ohrajn, li c-Citazzjoni ghandu jkun fiha tifsir car u sewwa tal-oggett u r-raguni tat-talba. Dan ifisser ukoll li l-premessi ghat-talbiet ghandhom iwasslu lil min qiegħed jaqra l-att biex jara rabta bejn dawk il-premessi u t-talbiet. Marbut ma' dan ir-rekwizit, hemm il-principju li l-parti mharrka trid tinghata l-fakoltà li tkun tista' tiddefendi kif jixraq lilha nnifisha mill-pretensjoni ta' min iharrikha.

Dwar l-element ta' kjarizza fl-Att tac-Citazzjoni, l-ligi ma tinsistix fuq formola preciza jew kliem partikolari, u sakemm it-talba tkun tista' tinftiehem, ma jimpurtax jekk il-kawzali tkunx imfissra b'mod xott jew sahansitra mifhuma jew implikata mit-talba nnifisha;

Inghad ukoll li fejn ma jkunx hemm kontradizzjoni għall-ahhar bejn il-premessi u t-talbiet jew bejn it-talbiet innifishom, il-Qrati ghandhom iqisu b'cirkospezzjoni eccezzjoni ta' nullita' ta' att gudizzjarju. Biex att ta' Citazzjoni jghaddi mill-prova tal-validità huwa bizzejjed li t-talba tkun imfassla b'mod tali li l-persuna mharrka tifhem l-intenzjoni ta' min harrikha u li tali tifsila ma tkunx ta' hsara għall-imharrek li jiddefendi lilu nnifisu mit-talba tal-attur;

Hu necessarju illi jkun jirrizulta rapport ta' konnessjoni ragonevolment identifikabbli bejn il-premessi migjubin bhala l-kawza tat-talba u t-talba stess kif diretta kontra l-konvenut;

In-natura u l-indoli tal-azzjoni ghandhom jigu misluta mit-termini tal-att li bih ikunu nbdew il-proceduri. Normalment, b'dan wieħed jifhem li dak li kellu f'mohhu min ikun fetah il-kawza jkun irid jirrizulta mill-att tac-Citazzjoni innifisu u mhux minn provi li jitressqu izjed 'il quddiem fil-kawza, u

ghalkemm id-dikjarazzjoni mahlufa hija mehtiega ad validitatem biex ic-Citazzjoni tkun tiswa, dak li jinghad fl-istess dikjarazzjoni ma jiswa qatt biex jirrimedja dak li jista' jkun nuqqas fl-Att tac- Citazzjoni, ghalkemm jista' jitfa' dawl fuq il-kawzali u jiccaraha. B'dan il-mod, jekk id-difett fit-tfassila tal-att li bih tkun inbdiet il-kawza ma jgibx pregudizzju serju lill-parti mharrka, allura l-procedura tkun tista' tigi salvata basta dan ma jaffetwax is-sustanza tal-azzjoni jew tal-eccezzjonijiet."

Fil-każ fl-ismijiet Capua Palace Limited vs Boris Arcidiacono, tal-31 ta' Jannar 2003, gie ritenut li:

"Fejn hemm kontradizzjoni għall-ahhar bejn il-premessi u t-talbiet jew bejn it-talbiet innifishom, il-Qrati għandhom iqisu b'cirkospezzjoni eccezzjoni ta' nullità ta' att gudizzjarju. Biex att ta' citazzjoni jghaddi mill-prova tal-validità huwa bizzejjed li t-talba tkun imfassla b'mod tali li l-persuna mharrka tifhem l-intenzjoni ta' min harrikha u li tali tifsila ma tkunx ta' hsara għall-imharrek li jiddefendi lilu nnifsu mit-talba tal-attur."

Hu necessarju li jkun jirrizulta rapport ta' konnessjoni ragjonevolment identifikabbli bejn il-premessi migjubin bhala l-kawza tat-talba u t-talba stess kif diretta kontra l-konvenut."

F'dan l-istess każ, kompla jinghad hekk:

"... jekk id-difett fit-tfassila tal-att li bih tkun inbdiet il-kawza ma jgibx pregudizzju serju lill-parti mharrka, allura l-procedura tkun tista' tigi salvata basta dan ma jaffetwax is-sustanza tal-azzjoni jew l-eccezzjonijiet ..."

Il-Qorti tagħmel riferenza wkoll għall-każ ta' Angelo Fenech et vs Pawlu Grech et, deciża minn din il-Qorti diversament presjeduta fl-24 ta' Settembru 2001 fejn kien intqal li:

"Biex att ta' citazzjoni jghaddi mill-prova tal-validità huwa bizzejjed li t-talba tkun imfassla b'mod tali li l-persuna mharrka tifhem l-intenzjoni ta' min harrikha."

Illi huwa wkoll mizmum bhala principju generali li n-natura u l-indoli tal-azzjoni ghandhom jigu misluta mit-termini tal-att li bih ikunu nbdew il-proceduri. B'dan il-mod, jekk id-difett fit-tfassila tal-att li bih tkun inbdiet il-kawza ma jgibx pregudizzju serju lill-parti mharrka, allura l-procedura tkun tista' tigi salvata basta dan ma jaffetwax is-sustanza tal-azzjoni jew tal-eccezzjonijiet." (Ara wkoll "Falzon vs Spiteri et" P.A. deciza fl-24 ta` Gunju 1961 (Kollez. Vol: XLVIII.ii).

Illi kif gie dikjarat mill-Qorti tal-Kummerc fil-kaz "Joseph Cachia nomine vs Paul Zammit et nomine" deciz fl-14 ta' Dicembru 1989:

"Illi biex citazzjoni tkun nulla, skont l-artikolu 789 tal-Kodici ta' Organizazzjoni u Procedura Civili, in-nullità trid tkun iddikjarata mil-ligi espressament jew ikun hemm vjolazzjoni tal-provi mehtiega mil-ligi, nuqqas ta' xi partikolarità essenzjali mehtiega mil-ligi espressament."

Hekk f'dan l-istess kaz, inghad li "jekk ikun hemm talbiet irrikonciljabbli, per ezempju talba ghal azzjoni ta' spoll abbinata fl-istess kaz ma azzjoni rei vindicatoria, fejn hu ben saput li fl-azzjoni ta' spoll huma inammissibli provi fil-petitorju, hemm sitwazzjoni ta' talbiet irrikonciljabbli."

Il-kwistjoni sollevata mill-atturi fil-kaz in ezami tikkoncerna t-talbiet kunfliggjenti u rrikonciljabbli fit-talba rikonvenzjonali.

... Illi fit-tema ta' talbiet diversi gie ritenut li mill-Qorti tal-Appell fis-sentenza taghha tal-24 ta' April 1998 fl-ismijiet "Frendo Randon noe vs Salomone":

"... meta citazzjoni jkun fiha kawzali alternattivi u mhux cert liema wahda minnhom hija l-kawzali li sejra tiffirma l-bazi ta' l-azzjoni odjerna dan igib sitwazzjoni fejn konvenut lanqas ma jkun jista' jammetti t-talba ghax ma jkunx jista' jaghzel il-kawzali li jidhirlu hu. Lanqas mhu l-kompitu tal-Qorti li taghzel liema hija l-azzjoni li kellu jittenta l-attur. Dan juri car li l-kawza kif giet intavolata hija insostenibbli billi ab initio la setghet tipprocedi u lanqas setghet tigi

ammessa. It-talbiet ukoll jikkonfondu azzjoni ma' ohra. Bhal li kieku dawn iwasslu ghal rimedju wiehed meta dan hux hekk ghaliex it-tnejn huma distinti wahda mill-ohra. Isegwi ghalhekk li mhux lecit u li tghaqqad azzjoni ma' ohra ... Meta l-pozizzjoni hija tali jirrizulta kjament illi l-procedura tal- attur kienet wahda irrita u nulla."

Illi fil-kaz in ezami, mill-mod kif inhi redatta l-Kontro-Talba, jidher li t-talbiet kif proposti huma konfliggenti u, sahsitra, jista' anke jigi ritenut li talba bbazata fuq obligazzjoni fiducjarja jew constructive notice tinnewtralizza t-talba ibbazata fuq l-preskrizzjoni akkwizittiva. Inoltre dan hu in vjolazzjoni tal-principju kardinali electam una via non datum recursus ad alter am ghaliex huwa bbazat fuq zewg azzjonijiet separati u distinti minn xulxin li qed jigu proposti f'kawza wahda u cioè kawza ibbazata fuq preskrizzjoni akkwizittiva u kawza ibbazata fuq jeddijiet naxxenti minn relazzjoni fiducjarja.

Illi bhala principju hu maghruf li domandi jistghu jigu kumulati biex jigu evitati gudizzji izjed milli hemm bzonn, però dejjem kompatibbilment mal-ezigenzi tal-kaz u meta dana l-kumulu ma jfissirx trattazzjoni differenti ghaliex ikun hemm diga l-konnessjoni bejn ir-rapporti intercedenti bejn il-partijiet. Dawn iz-zewg azzjonijiet, minnkejja dak suggerit fit-trattazzjoni, jinvolvu ezami u provi distinti ghalkemm irrizultat pretiz, t-titlu tal-proprjetà ikkontestata, hija wahda."

Proprju dwar il-kumulu ta' azzjonijiet, fil-kaz ta' Joseph F. Spiteri pro et noe vs Salvatore Guillaumier pro et noe tal-25 ta' Frar 1964, il-Qorti tal-Kummerç kienet qalet hekk:

"Hu maghruf li domandi jistghu jigu kumulati biex jigu evitati gudizzji izjed milli hemm bzonn pero dejjem kompatibbilment mal-ezigenzi tal-kaz u meta dana l-kumulu ma jfissirx trattazzjoni differenti ghaliex ikun hemm dika l-konnessjoni bejn ir-rapporti intercedenti bejn l-attur u d-diversi konvenuti, derivanti mill-istess titolu u mill-istess oggett tal-kontestazzjoni, li jissuggerixxu t-trattazzjoni unika u kwindi gudizzju uniku; diversament iridu jsiru tant

ġudizzji kemm ikunu konvenuti u t-trattazzjoni ssir separata. Konferma ta' dan il-prinċipju tinsab fir-regoli li jinformaw l-istitut tal-kjamata in kawża, cioè l-integrità tal-ġudizzju u l-eliminazzjoni tal-molteplici tal-ġudizzju fuq l-istess ħaġa. Fil-każ preżenti si tratta ta' żewġ krediti ta' l-attur kontra żewġ konvenuti differenti u għal raġunijiet differenti u kwindi bl-ebda mod konnessi ma' xulxin u kwindi kellhom jiformaw oġġett ta' azzjonijiet separati."

Finalment, fis-sentenza li tat fid-29 ta' Ottubru 1999 fil-kawża fl-ismijiet Mary Bezzina et vs Joseph Vella et, il-Qorti tal-Appell għamlet tliet kondizzjonijiet sabiex jiġi permess il-kumulu tal-azzjonijiet:-

1. Illi l-proċedura tkun utili għall-ekonomija tal-ġudizzju;
2. Illi l-persuni kollha interessati jkunu partijiet, taħt vesti jew oħra, fil-ġudizzju;
3. Illi ma jkun hemm l-ebda preġudizzju għall-konvenut.

Wara li ħasbet fit-tul dwar l-argumenti mressqa mill-eċċepjenti, din il-Qorti tqis illi dawn għandhom raġun fl-eċċezzjoni rispettiva tagħhom.

Huwa ċar illi l-bank attur ipproċeda kontra Food World Limited u l-garanti tagħha fuq naħa, u d-debituri tiegħu a tenur tal-krediti ċeduti mill-imsemmija Food Bank fuq oħra, abbażi ta' kawżali li huma kompletament differenti u indipendenti minn xulxin.

Ir-relazzjoni ta' bejn il-bank attur u Food World hija regolata mill-*factoring agreement* u dik tal-bank attur mal-garanti ta' Food World hija regolata permezz tal-kuntratti li permezz tagħhom dawn ikkostitwew ruħhom garanti. Abbażi ta' dawn il-kuntratti, il-bank qiegħed jitlob dikjarazzjoni li Food World u l-garanti tagħha huma debituri tiegħu sal-ammont lilhom avanzat a tenur tal-*factoring agreement*. Il-bank mhuwiex qiegħed jitlob mingħandhom il-ħlas tal-kreditu ċedut, kif kellu kull dritt illi jagħmel skont l-imsemmi ftehim.

Imbagħad, permezz ta' din l-istess azzjoni, il-bank attur qiegħed jitlob ukoll lill-Qorti issib illi l-konvenuti l-oħra (minn issa 'l quddiem imsejjha 'id-debituri') huma wkoll debituri tiegħu a tenur tal-kreditu ċeduti favurih u sal-ammont ta' kreditu hekk ċedut. Dan abbażi tal-artikoli tal-liġi li jirregolaw iċ-ċessjoni ta' kreditu kif ukoll abbażi tan-notifikazzjoni ta' ċessjoni mibgħuta lilhom.

Madanakollu, din il-Qorti tqis illi mhux gustifikata li tiddikjara li l-partijiet kollha huma debituri tal-bank attur fl-ammonti riklamati minnu meta, tal-inqas sas-somma avanzata lil Food World, il-bank qiegħed jirreferi għall-istess kreditu jew se jiġi dikjarat li Food World u l-garanti tagħha huma debituri tal-bank attur, jew li huma l-konvenuti l-oħra debituri tiegħu, imma ċertament mhux it-tnejn flimkien għall-ammonti riklamati mill-bank.

Bejn id-debituri fuq naħa u Food World u l-garanti tagħha fuq in-naħa l-oħra ma teżisti l-ebda solidarjeta għaliex nonostante l-fatt li l-obbligazzjoni hija ta' natura kummerċjali, il-partijiet, kondebituri mhumieq. It-talbiet 2(a) u (b) tal-bank attur lanqas biss huma alternattivi u għalhekk, il-Qorti ma tista' qatt tilqa' dawn it-talbiet kif mitluba mingħajr ma toħloq preġudizzju serju lill-konvenuti kollha fil-kawża.

Il-bank kellu jagħzel kontra min ser jipproċedi biex jiġbor flusu u mhux jipproċedi kontra ż-żewġ klassi ta' debituri tiegħu daqs li kieku kienu l-koll ko-debituri għall-istess dejn.

Din il-Qorti hi tal-fehma li l-bank attur ma setax, b'kawża waħda, jipproċedi abbażi ta' kawżali tant differenti sabieq jipprova jirkupra flusu. Il-kawżali huma kompletament differenti imma aktar minn hekk, kif diġà ntqal, il-bank attur qiegħed ifittex li jottjeni dikjarazzjoni fis-sens illi ż-żewġ klassi ta' konvenuti huma debituri tiegħu għall-istess somma flus fejn ma teżisti l-ebda solidarjeta. Il-preġudizzju li jinħoloq lill-konvenuti li kieku l-Qorti kellha tkompli billi tqis it-talbiet tal-bank attur huwa ċar. Bil-mod li ġew impostati t-talbiet 2(a) u (b) ma jistgħux jintlaqgħu flimkien kemm minhabba dan il-preġudizzju imma wkoll għaliex ipogġu lill-ġudikant f' sitwazzjoni ta' incertezza dwar l-indoli veru tal-proċedura li

jrid jiddeċiedi dwarha. Tali konfużjoni m'għandhiex issir għaliex mhux tollerata mill-artikolu 156(1) tal-Kap. 12.

Kif proprju qalet il-Qorti tal-Appell fis-sentenza tagħha fl-ismijiet Flavia Cassar et vs Carmelo Muscat et, deċiża fl-14 ta' Novembru, 2011:

"Hawnhekk non si tratta ta' semplici imprecizjoni fil-forma tac-citazzjoni izda si tratta minn kumulu ta' azzjonijiet distinti bazati fuq kawzalijiet kontradittorji li jincidu radikalment fuq is-sustanza tal-azzjoni u jmorru 'l hinn mis-semplici difett ta' forma."

Dak kollu li ntqal japplika wkoll għat-tielet talba tal-bank attur għall-kundanna tal-ħlas. Il-bank attur ma setax iħallat żewġ azzjonijiet flimkien sabiex jitlob li jew jiġbor mingħand id-debituri l-krediti ċeduti, jew is-somma avanzata mingħand Food World u/jew il-garanti tagħha, imbagħad idur fuq id-debituri sabiex jiġbor id-differenza.

Tenut kont ta' dan kollu, il-Qorti tqis illi l-bank attur ippropona taħlita ta' azzjonijiet li ma jistgħux jissussistu flimkien bil-konsegwenza tan-nullità sostanzjali tal-azzjoni tiegħu.

Għalhekk u għal dawn ir-ragunijiet, din il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi l-kawża billi filwaqt li tastjeni milli tipprovdi ulterjorment dwar l-ewwel talba, tilqa' l-eċċezzjoni tan-nullità sollevata minn uħud mill-konvenuti u għaldaqstant, tillibera lill-konvenuti kollha mill-osservanza tal-gudizzju.

L-ispejjeż jithallsu mill-bank attur.

IMHALLEF

DEP/REG